

Nr. 476/C/2014

NOTĂ

20.02.2014

Având în vedere opiniile contradictorii exprimate cu privire la o serie de aspecte privind aplicarea și executarea sancțiunilor administrative după 1 februarie 2014, am procedat la întocmirea notei de studiu atașate.

Propun ca nota să fie supusă analizei conducerii Parchetului de pe lângă Înalta Curte de Casație și Justiție, care să stabilească punctul de vedere corect cu privire la aspectele care permit interpretări diferite, iar ulterior să se procedeze la transmiterea acesteia prin e-mail la toate unitățile de parchet și publicarea pe pagina de internet a Ministerului Public.

Consilier al procurorului general,
ȘINC ALEXANDRA MIHAELA

MINISTERUL PUBLIC
PARCHETUL DE PE LÂNGĂ ÎNALTA CURTE DE CASAȚIE ȘI JUSTIȚIE
CONSILIERI AI PROCURORULUI GENERAL

476 /C/2014

Notă

20.02.2014

1. Codul penal din 1968 (art. 18¹) permitea ca, în situația în care fapta prevăzută de legea penală, prin atingerea minimă adusă uneia dintre valorile apărute de lege și prin conținutul ei concret, fiind lipsită în mod vădit de importanță, nu prezenta gradul de pericol social al unei infracțiuni, procurorul să poată aplica una dintre sancțiunile cu caracter administrativ prevăzute de art. 91 (mustrarea, mustrarea cu avertisment sau amenda).

Noile reglementări în materie penală nu mai prevăd această instituție și, implicit, nici mecanismele procesuale pentru aplicarea unei sancțiuni administrative de către procuror.

Legea de punere în aplicare a Codului de procedură penală (nr. 255/2013), a prevăzut, pentru reglementarea situațiilor tranzitorii că, atunci când, în cursul procesului, se constată că în privința unei fapte comise anterior intrării în vigoare a Codului penal sunt aplicabile dispozițiile art. 18¹ din Codul penal din 1968, ca lege penală mai favorabilă, procurorul dispune clasarea, iar instanța dispune achitarea, în condițiile Codului de procedură penală (art. 19).

Referitor la astfel de situații, în practică s-a pus problema dacă, dispunând clasarea și respectiv achitarea în temeiul art. 19 din Legea nr. 255/2013, organul judiciar va mai proceda la aplicarea unei sancțiuni administrative.

Soluțiile oferite au fost contradictorii.

MINISTERUL PUBLIC
PARCHETUL DE PE LÂNGĂ ÎNALTA CURTE DE CASAȚIE ȘI JUSTIȚIE
CONSILIERI AI PROCURORULUI GENERAL

Astfel, într-o opinie, s-a apreciat că, având în vedere că art. 19 din Legea nr. 255/2013 face trimitere la dispozițiile art. 18¹ din Codul penal din 1968, iar acesta, la rândul său, face referire la aplicarea unei sancțiuni administrative prevăzute de art. 91 Cod penal, soluția este aceea de clasare/achitare și aplicarea unei sancțiuni administrative.

S-a avut în vedere, în acest sens, și interpretarea dată în alte situații tranzitorii (aplicarea art. 320¹ din Codul de procedură penală în cauzele aflate pe rol la intrarea în vigoare a Legii micii reforme), în sensul că, în cazul unor instituții cu natură mixtă – de drept penal și procesual penal – aplicarea normelor substanțiale ca lege penală mai favorabilă atrage după sine și aplicarea normelor de procedură asociate acestora, prin derogare de la principiul activității legii.

Ca urmare, au reținut adepții acestei interpretări, aplicarea dispozițiilor art. 18¹ din Codul penal din 1968 ca lege penală mai favorabilă atrage după sine și aplicarea uneia dintre sancțiunile administrative prevăzute de art. 91 din Codul penal din 1968, chiar dacă noul Cod de procedură penală nu mai prevede mecanisme procesuale în acest sens.

Într-o altă opinie, s-a reținut că prevederile art. 19 din Legea nr. 255/2013, reglementează, cu caracter tranzitoriu, un mecanism derogatoriu atât de la prevederile legii vechi cât și de la cele ale legii noi, în sensul că se va face o apreciere în concret a gradului de pericol social al faptei, potrivit art. 18¹ din Codul penal din 1968, dându-se astfel efect principiului aplicării legii penale mai favorabile, dar se va adopta una dintre soluțiile prevăzute de noul Cod de procedură penală – clasarea sau achitarea – (chiar dacă lipsa pericolului social concret nu se regăsește între temeiurile ce pot fundamenta o astfel de soluțiile potrivit legii noi), fără a se mai aplica o sancțiune administrativă.

Rezolvarea răspunde principiului potrivit căruia normele de procedură sunt de imediată aplicare și nu contravine dispozițiilor art. 18¹ din Codul penal din 1968, date

MINISTERUL PUBLIC
PARCHETUL DE PE LÂNGĂ ÎNALTA CURTE DE CASAȚIE ȘI JUSTIȚIE
CONSILIERI AI PROCURORULUI GENERAL

fiind prevederile alin. (3) al acestuia, potrivit căruia „procurorul **poate** aplica una dintre sancțiunile cu caracter administrativ prevăzute la art. 91”.

În sensul acestei ultime opinii, se poate invoca, dincolo de considerațiile generale de mai sus, și un argument de text: potrivit art. 19 teza finală din Legea nr. 255/2013, clasarea, respectiv achitarea, se dispun *în condițiile Codului de procedură penală actual*, care nu prevede aplicarea vreunei sancțiuni administrative.

2. Potrivit art. 10 alin. 1, teza finală din Legea nr. 241/2005, în redactarea anterioară datei de 1 februarie 2014, în cazul săvârșirii unei infracțiuni de evaziune fiscală, dacă în cursul urmăririi penale sau al judecării, până la primul termen de judecată, învinuitul ori inculpatul acoperă integral prejudiciul cauzat, iar acesta este de până la 50.000 euro, în echivalentul monedei naționale, se aplică o sancțiune administrativă, care se înregistrează în cazierul judiciar.

În prezent, potrivit art. 10 din Legea nr. 241/2005, în cazul unei infracțiuni de evaziune fiscală, dacă în cursul urmăririi penale sau al judecării, până la primul termen de judecată, inculpatul achită integral pretențiile părții civile, limitele prevăzute de lege pentru fapta săvârșită se reduc la jumătate.

Din cele arătate mai sus rezultă, fără îndoială, caracterul mai favorabil al dispozițiilor art. 10 din Legea nr. 241/2005 în forma anterioară datei de 1 februarie 2014.

Or, în condițiile în care Legea nr. 241/2005 nu face referire la dispozițiile art. 18¹ Cod penal, ci prevede aplicarea unei sancțiuni administrative independent de vreo analiză a gradului de pericol social concret realizată de magistrat, nu se poate aprecia că devine aplicabilă norma tranzitorie din cuprinsul art. 19 din Legea nr. 255/2013.

Ca urmare, în acest caz se va face direct aplicarea dispozițiilor art. 10 alin. 1 teza finală din Legea nr. 241/2005 privind aplicarea unei sancțiuni administrative, ca lege penală mai favorabilă.

MINISTERUL PUBLIC
PARCHETUL DE PE LÂNGĂ ÎNALTA CURTE DE CASAȚIE ȘI JUSTIȚIE
CONSILIERI AI PROCURORULUI GENERAL

3. Vechiul cod de procedură penală prevedea expres norme privind punerea în executare a sancțiunilor administrative – (art. 440 – 441 Cod de procedură penală).

În mod firesc, reglementarea nu se mai regăsește în noua legislație, astfel încât se pune întrebarea cum se vor executa amenzile administrative aplicate în temeiul art. 10 alin. 1 din Legea nr. 241/2005 și, respectiv, din teza art. 19 din Legea nr. 255/2013, în măsura în care admitem ca aplicabilă amenda în acest ultim caz.

În această situație (ca și în cazul punerii în executare a amenzilor și cheltuielilor judiciare aplicate de procuror, unde reglementarea din noul Cod de procedură penală este neclară) sunt aplicabile, în opinia mea, dispozițiile de drept comun în materia executării creanțelor fiscale – art. 110 din Codul de procedură fiscală. În acest sens pledează dispozițiile alin. (3) lit. f ale acestui articol, potrivit căruia ordonanțele procurorului pot fi titluri de creanță în temeiul căruia se face colectarea creanțelor fiscale.

Aplicarea subsidiară a prevederilor Codului de procedură fiscală față de normele procesual penale rezultă din chiar dispozițiile art. 1 alin. 2 ale acestui act normativ, potrivit cărora acesta se aplică și pentru administrarea creanțelor provenind din contribuții, amenzi, alte sume ce constituie venituri ale bugetului general consolidat, în măsura în care prin lege nu se prevede altfel.

**CONSILIER AL PROCURORULUI GENERAL
ALEXANDRA MIHAELA ȘINC**